

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**«Затверджую»
Ректор СНАУ,
академік НААН України
_____ В.І. Ладика
«_____» _____ 2020 р.**

*Програма навчальної дисципліни на
стадії апробації.*

ХВОРОБИ РЕПРОДУКТИВНИХ ОРГАНІВ ТВАРИН

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни підготовки бакалаврів

Спеціальності 212 – «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

2020 рік

Розроблено та внесена: кафедрою акушерства та хірургії факультету ветеринарної медицини Сумського національного аграрного університету

Розробник:

Краєвський А.Й., зав.кафедри акушерства та хірургії, д.вет.н., професор

Гребеник Н.П., к.вет.н., доцент

Мусієнко Ю.В. к.вет.н., доцент

Бондаренко І.В. к.вет.н., доцент

Чекан О.М. к.вет.н., доцент

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Федоренко С.Я. завідувач кафедри ветеринарної репродуктології, к. вет. н, доцент ХДЗВА

Плюта Л.В. к.вет.н., доцент кафедри анатомії, нормальної та патологічної фізіології Сумського НАУ

Обговорено :

На засіданні кафедри акушерства та хірургії

“___” _____ 20__ року, протокол №

На засіданні навчально-методичної ради факультету ветеринарної медицини

“___” _____ 20__ року, протокол №

На засіданні методичної ради СНАУ,

“___” _____ 20__ року, протокол №

Рекомендовано до затвердження за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Вченою радою СНАУ «___» _____ 2020 року, протокол №

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни Хвороби репродуктивних органів складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Навчальна дисципліна «Хвороби репродуктивних органів» є комплексною профільною клінічною навчальною дисципліною, що разом з іншими навчальними дисциплінами забезпечує фахову підготовку лікаря ветеринарної медицини. Предметом вивчення навчальної дисципліни є поглиблення і узагальнення теоретичних знань і практичних навичок у галузі діагностики, лікування та профілактики хвороб репродуктивних органів тварин.

Міждисциплінарні зв'язки:

№	Перелік дисциплін, які забезпечують вивчення даної дисципліни у межах програми	Період вивчення, курс/семестр	Кафедра
1.	Анатомія тварин	1/1,2	Анатомії, нормальної та патологічної фізіології
2.	Фізіологія тварин	2/1,2	Анатомії, нормальної та патологічної фізіології
3.	Оперативна хірургія	1/1,2	Акушерства та хірургії

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Ветеринарна гінекологія

Змістовний модуль 2. Патологія зовнішніх статевих органів.

Змістовний модуль 3. Патологія внутрішніх статевих органів.

Змістовний модуль 4. Патологія внутрішніх статевих органів.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

- 1.1.** Метою викладання навчальної дисципліни «Хвороби репродуктивних органів» це дати студентам знання та вміння з питань: діагностики і терапії гінекологічних захворювань, профілактики означених хвороб, самостійно розв'язувати практичні питання гінекологічної диспансеризації.
- 1.2.** Основними завданнями вивчення дисципліни «Хвороби репродуктивних органів» є підготовка лікаря, який здатний вирішувати теоретичні і практичні питання пов'язані з особливостями життєдіяльності жіночих статей при патологіях репродуктивних органів. Гінекологія дає можливість лікарю ветеринарної медицини оволодіти практичними навиками при наданні допомоги самкам при розладах у них статевої функції.
- 1.3.** Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: особливості перебігу статевих циклів у сільськогосподарських і свійських тварин, особливості гінекологічного дослідження тварин і критерії правильності постановки діагнозу на неплідність тварин.

вміти: діагностувати гінекологічні захворювання, встановлювати причини неплідності тварин, здійснювати заходи щодо профілактики цих захворювань і лікування хворих тварин, самостійно розв'язувати практичні питання ветеринарної гінекології.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться ____120____ годин/ ____3____ кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Ветеринарна гінекологія

Тема 1. Ветеринарна гінекологія.

Визначення дисципліни. Неплідність і яловість, збитки, наслідки. Причини неплідності. Методика гінекологічного дослідження. Розрахунок складових економічного збитку від неплідності самок. Форми неплідності. Аналіз результатів акушерсько-гінекологічної диспансеризації.

Тема 2. Аномалії органів статевої системи самок.

Діагностика, лікування і профілактика при відсутності шийки матки або її каналу, подвійній шийці матки, відсутності матки, однорогій матці, чотирьохрогій матці (свині), відсутності вульви або піхви, перерозвитку сечо-статевого клапана, зарощенні входу у піхву.

Змістовий модуль 2. Патологія зовнішніх статевих органів.

Тема 3. Травми зовнішніх статевих органів самок.

Діагностика, лікування і профілактика при таких патологіях як рани вульви, забій (забиття) вульви, розрив промежини, ректо-вагінальна нориця (пристінково-ректальна), вестибулярні і піхвові кісти, гартнерит, новоутворення.

Тема 4. Запальні процеси зовнішніх статевих органів самок.

Діагностика, лікування і профілактика при таких патологіях як вульвіт, вестибуліт.

Змістовий модуль 3. Патологія внутрішніх статевих органів.

Тема 5. Патологія шийки матки.

Діагностика, лікування і профілактика при таких патологіях як цервіцит, індурація, новоутворення, неправильне положення шийки матки, дві шийки матки

Тема 6. Патологія матки.

Діагностика, лікування і профілактика при таких патологіях як хронічний ендометрит, піометра, гіпотонія і атонія матки, субклінічний хронічний ендометрит, периметрит і параметрит, атрофія матки, новоутворення піхви і матки, гідрометра і мікрометра, метрорагії, однорога матка. Засоби для проведення стимуляції відтворної функції самок, їх характеристика та методи застосування.

Змістовий модуль 4. Патологія внутрішніх статевих органів.

Тема 7. Патологія яйцепроводів.

Діагностика, лікування і профілактика при таких патологіях як сальпінгіт, ендоміоперисальпінгіт.

Тема 8. Патологія яєчників.

Діагностика, лікування і профілактика при таких патологіях як оофорит, атрофія (гіпотрофія), гіперплазія, гіпофункція, гіпоплазія, склероз, ПЖТ, новоутворення, кісти яєчників. Відповідальність під час надання акушерсько-гінекологічної допомоги самкам.

3. Рекомендована літератури.

1. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства / навч.посіб. Харків: Прапор, 2003. 400 с.
2. Харенка М.І. Довідник по застосуванню фармакологічних засобів в акушерстві, гінекології, андрології та біотехнології відтворення тварин.Київ: ДІА, 2011. 255 с.
3. Харенко М.І., Хомин С.П.Застосування тканинних препаратів в акушерстві, гінекології та біотехнології розмноження тварин / навч.посіб. Суми: Козацький вал, 2005.148 с.
4. Харенко М.І., Хомин С.П. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин /навч.посіб. Суми: Козацький вал, 2005.554 с.
5. Яблонський В.А., Калиновський Г.М. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехніка відтворення тварин з основами андрології / навч.посіб. Вінниця: Нова книга, 2011. 608 с.
6. Яблонський В.А. Біотехнологія відтворення тварин / навч.посіб. Київ: Арістей, 2006. 296 с.
7. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехніка відтворення тварин з основами андрології / навч.посіб. Київ: Мета, 2002. 319 с.
8. Електронний ресурс <http://library.sau.sumy.ua>
9. Електронний ресурс <http://veterinary.net.ua/books/veterinarne-akusherstvo-ginekologiya-ta-biotehnologiya-vidtvorenniya-tvarin-z-osnovami>
- 10.Електронний ресурс http://www.studmed.ru/yablonskiy-va-praktichne-akusherstvo-gnekologya-ta-botehnologya-vdtvorenniya-tvarin-z-osnovami-andrologyi_ace66ddb090.html

4.Форма підсумкового контролю успішності навчання : 5 семестр – залік; 6 семестр – іспит.

5.Засоби діагностики успішності навчання:

- для іспиту - екзаменаційні білети;
- для заліку – тестовий контроль, контрольна робота та захист ЛПЗ.